

32000L0069

13.12.2000

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 313/12

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2000/69/EÜ,
16. november 2000,
benseeni ja süsinikmonooksiidide piirnormide kohta välisõhus**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

olles nõu pidanud regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artiklis 174 esitatud põhimõtete alusel on Euroopa Ühenduse keskkonnapoliitika ja säästva arengu alases tegevusprogrammis (viies keskkonnaalane tegevusprogramm), ⁽⁴⁾ mida on täiendatud selle läbivaatamise kohta tehtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2179/98/EÜ, ⁽⁵⁾ ette nähtud eelkõige teatavate muudatuste tegemine õhku saastavaid aineid käsitlevates õigusaktides. Selles programmis soovitatakse püstitada õhu kvaliteedi alal pikaajalisi eesmärke. Asutamislepingu artiklis 174 nõutakse ettevaatuspõhimõtete rakendamist inimeste tervise ja keskkonna kaitseks.
- (2) Asutamislepingu artikliga 152 on ette nähtud, et tervisekaitse nõuded peavad olema ühenduse muu poliitika koostisosa. Asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punktiga p on ette nähtud, et ühenduse tegevus peab kaasa aitama tervisekaitse kõrge taseme saavutamisele.
- (3) Välisõhu kvaliteedi hindamist ja reguleerimist käsitleva nõukogu 27. septembri 1996. aasta direktiivi 96/62/EÜ ⁽⁶⁾ artikli 4 lõike 5 kohaselt peab nõukogu vastu võtma selle artikli lõikes 1 ettenähtud õigusaktid ning sama artikli lõigetes 3 ja 4 ettenähtud sätted.

⁽¹⁾ EÜT C 53, 24.2.1999, lk 8.

⁽²⁾ EÜT C 138, 18.5.1999, lk 42.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 2. detsembri 1999. aasta arvamus (EÜT C 194, 11.7.2000, lk 56), nõukogu 10. aprilli 2000. aasta ühine seisukoht (EÜT C 195, 11.7.2000, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 6. juuli 2000. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 24. oktoobri 2000. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT C 138, 17.5.1993, lk 5.

⁽⁵⁾ EÜT L 275, 10.10.1998, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 296, 21.11.1996, lk 55.

(4) Piirkondades, kus saasteainete kontsentratsioonid välisõhus ületavad piirnormid ja ka kohaldatavad ajutiselt lubatud ületamismäärad, tuleb koostada direktiivi 96/62/EÜ nõuetele vastavad tegevuskavad, et kehtestatud tähtjaks saavutada vastavus piirnormidele.

(5) Direktiiviga 96/62/EÜ on ette nähtud, et piirnormide arväärtused tuleb kehtestada selle valdkonna rahvusvaheliste teadlasrühmade uurimistulemuste alusel. Komisjon peab piirnormide aluseks olevate asjaolude uuesti läbivaatamisel arvesse võtma ainult kõige värskemaid asjakohaseid epidemioloogiliste ja keskkonnauuringute andmeid ja viimaseid saavutusi metroloogias.

(6) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽⁷⁾

(7) Teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks vajalikud muudatused võivad olla seotud üksnes benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide hindamise kriteeriumide ja meetoditega või komisjonile teabe edastamise üksikosaliku korraga ning need ei või põhjustada piirnormide muutmist otse ega kaudselt.

(8) Käesolevas direktiivis ettenähtud piirnormid on miinimumnõuded; kooskõlas asutamislepingu artikliga 176 võivad liikmesriigid säilitada või kasutusele võtta ka rangemad kaitsemeetmed; rangemaid piirnorme võib kehtestada eelkõige eriti tundlikesse rühmadesse kuuluvate elanike, näiteks laste ja haiglapatsientide tervise kaitseks. Liikmesriik võib nõuda piirnormide saavutamist ka enne käesolevas direktiivis ettenähtud tähtaegu.

(9) Benseen on inimesele ohtlik genotoksiline kantserogeen ja selle puhul ei saa määrata piiri, millest allpool inimeste tervisele ohtu ei ole.

(10) Kui käesolevas direktiivis sätestatud benseeni piirnormi saavutamine osutub siiski raskeks kohaspetsiifiliste levimismomaduste või oluliste kliimatingimuste tõttu ja kui meetmete rakendamine põhjustaks tõsiseid sotsiaalmajanduslikke probleeme, võivad liikmesriigid taotleda komisjonilt eritingimuste alusel ühekordset ajaliselt piiritletud pikendust.

(11) Käesoleva direktiivi läbivaatamise hõlbustamiseks 2004. aastal peaksid komisjon ja liikmesriigid kaaluma benseeni ja süsinikmonooksiidi mõjutusi käsitlevate uuringute edendamist, võttes siseruumide õhusaaste kõrval arvesse ka välisõhu saastet.

⁽⁷⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

(12) Võrreldava informatsiooni saamiseks kogu ühendusest on välisõhu kvaliteedi hindamisel väga tähtis täpsete standardsete mõõtmismeetodite ja mõõtejaamade paiknemise ühiste kriteeriumide olemasolu.

(13) Komisjonile tuleks edastada andmed benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide kohta, mis on korraliste ettekannete koostamise aluseks.

(14) Ajakohastatud andmed benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide kohta välisõhus peaksid olema üldsusele kergesti kättesaadavad,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva direktiivi eesmärgid on:

- kehtestada benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide piirnormid välisõhus inimeste tervisele ja keskkonnale tervikuna kahjuliku toime vältimiseks, ennetamiseks või vähendamiseks;
- hinnata benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioone välisõhus ühiste meetodite ja kriteeriumide alusel;
- saada nõuetekohaseid andmeid benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide kohta välisõhus ja tagada, et need tehakse üldsusele kättesaadavaks;
- säilitada välisõhu kvaliteet, kui see on hea ja muudel juhtudel seda benseeni ja süsinikmonooksiidi osas parandada.

Artikkel 2

Mõisted

Kohaldatakse direktiivi 96/62/EÜ artiklis 2 esitatud mõisteid.

Käesolevas direktiivis on:

- ülemine hindamispiir* – III lisa määratletud tase, millest allpool võib välisõhu kvaliteedi hindamiseks kasutada mõõtmiste ja modelleerimismeetodite kombinatsioone kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõikega 3;
- alumine hindamispiir* – III lisa määratletud tase, millest allpool võib välisõhu kvaliteedi hindamiseks kasutada ainult modelleerimist või objektiivse hindamise meetodeid kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõikega 4;
- statsionaarsed mõõtmised* – direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõike 5 kohaselt tehtud mõõtmised.

Artikkel 3

Benseen

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et artikli 5 kohaselt määratud benseeni kontsentratsioon välisõhus ei ületa I lisa ettenähtud piirnormi alates selles lisa märgitud tähtaegadest.

I lisa ettenähtud lubatud ületamismäära kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

2. Kui I lisa sätestatud piirnormi saavutamine osutub siiski raskeks kohaspetsiifiliste levimisomaduste või oluliste kliimatingimuste tõttu, näiteks madal tuulekiirus ja/või aurustumist soodustavad tingimused ja kui meetmete rakendamine põhjustaks tõsiseid sotsiaalmajanduslikke probleeme, võivad liikmesriigid taotleda komisjonilt ühekordset ajaliselt piiritletud pikendust. Komisjon võib direktiivi 96/62/EÜ artiklis 12 lõikes 2 sätestatud korras liikmesriigi taotlusel ja ilma käesoleva direktiivi artikli 8 lõike 3 sätete kohaldamist piiramata anda ühekordset pikendust kuni viis aastat, kui asjaomane liikmesriik:

- määratleb asjaomased piirkonnad ja/või linnastud;
- esitab niisuguse pikenduse nõuetekohased põhjendused;
- tõendab, et kõik asjakohased meetmed asjaomaste saasteainete kontsentratsioonide alandamiseks ja piirkonna vähendamiseks, kus piirnorm on ületatud, on võetud ja
- esitab direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohaselt rakendatavate meetmete arendamise kava.

Ajaliselt piiritletud pikenduse ajal ei või benseeni piirnorm olla suurem kui 10 µg/m³.

Artikkel 4

Süsinikmonooksiid

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et artikli 5 kohaselt määratud süsinikmonooksiidi kontsentratsioon välisõhus ei ületa II lisa ettenähtud piirnormi alates selles lisa märgitud tähtaegadest.

II lisa ettenähtud lubatud ületamismäära kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

Artikkel 5

Saasteainete kontsentratsioonide määramine

1. Benseeni ja süsinikmonooksiidi ülemine ja alumine hindamispiir on sätestatud III lisa I jaotises.

Direktiivi 96/62/EMÜ artiklis 6 nimetatud piirkonna või linnastu liigitust kontrollitakse uuesti vähemalt iga viie aasta tagant käesoleva direktiivi III lisa II jaos ettenähtud korras. Liigitus vaadatakse läbi varem, kui välisõhu benseeni või süsinikmonooksiidi kontsentratsioone mõjutavas tegevuses toimuvad olulised muutused.

2. Välisõhu benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide mõõtmiseks kasutatavate proovivõtukohtade paiknemise määramise kriteeriumid on sätestatud IV lisas. Proovivõtukohtade väikseim arv iga kõnealuse saasteaine kontsentratsioonide statsionaarseks mõõtmiseks on ette nähtud V lisas ja need tuleb paigaldada igasse piirkonda või linnastusse, mille kohta vajatakse mõõtmisandmeid, kui statsionaarsed mõõtmised on saasteainete kontsentratsioonide ainsaks andmeallikaks.

3. Nendes piirkondades ja linnastutes, kus lisaks statsionaarsete mõõtejaamade andmetele saadakse andmeid ka muudest allikatest, näiteks saasteainete heitkoguste andmekogud, mõõtmine indikaatormeetodite abil ja õhu kvaliteedi modelleerimine, peab paigaldatavate statsionaarsete mõõtejaamade arv ja vahemaa teiste mõõtmismeetodite rakendamise punktideni olema küllaldane, et määrata õhku saastavate ainete kontsentratsioonid kooskõlas IV lisa I jao ja VI lisa I jao nõuetega.

4. Nendes piirkondades ja linnastutes, mille kohta mõõtmisandmeid ei nõuta, võib kasutada modelleerimist või objektiivselt määramismeetodeid.

5. Benseeni ja süsinikmonooksiidi analüüsi ja proovivõtu võrdlusmeetodid on sätestatud VII lisa I ja II jaotises. VII lisa III jaotises sätestatakse võrdlusmeetodid õhukvaliteedi modelleerimiseks, kui need meetodid on kättesaadavad.

6. Liikmesriigid teatavad komisjonile meetoditest, mida nad on direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõike 1 punkti d kohaselt kasutanud õhu kvaliteedi esialgseks hindamiseks, käesoleva direktiivi artiklis 10 sätestatud tähtjaks.

7. Kõik käesoleva artikli sätete ning III–VII lisa tehnika ja teaduse arenguga kohandamiseks vajalikud muudatused võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras, kuid selle tulemusel ei või otse ega kaudselt piirnorme muuta.

Artikkel 6

Komitee

1. Komisjoni abistab direktiivi 96/62/EÜ artikli 12 lõikes 2 nimetatud komitee, edaspidi "komitee".

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 7

Avalik teave

1. Liikmesriigid tagavad, et ajakohastatud andmed benseeni ja süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide kohta välisõhus tehakse

raadio ja televisiooni, ajakirjanduse, infotahvlite või arvutivõrgu, teleteksti, telefoni või faksi kaudu korrapäraselt kättesaadavaks nii üldsusele kui ka keskkonna-, tarbijakaitse ja eriti tundlike elanikerühmade huve esindavatele organisatsioonidele ning muudele asjakohastele tervishoiuorganisatsioonidele.

Andmed välisõhu benseeni kontsentratsioonide kohta viimase 12 kuu keskmisena ajakohastatakse vähemalt iga kolme kuu tagant ja andmed ajakohastatakse üks kord kuus, kui see on praktiliselt võimalik. Andmed välisõhu süsinikmonooksiidi kontsentratsioonide kohta maksimaalse kaheksa tunni keskmise libiseva väärtusena ajakohastatakse vähemalt üks kord päevas ja andmed ajakohastatakse üks kord tunnis, kui see on praktiliselt võimalik.

Teises lõigus nimetatud andmetes märgitakse vähemalt kõik registreeritud piirnormid ületanud kontsentratsioonid I ja II lisas sätestatud keskmistamisaja jooksul. Samuti tuleb selles lühidalt hinnata piirnorme ning anda vajalik teave selle mõjust tervisele.

2. Kui liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks kavad või programmid direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohaselt, teevad nad need kättesaadavaks ka käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud organisatsioonidele. Selle hulka kuulub ka käesoleva direktiivi VI lisa II osas nõutud dokumentatsioon.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaselt üldsusele ning organisatsioonidele antav teave peab olema selge, mõistetav ja kergesti kättesaadav.

Artikkel 8

Aruanne ja läbivaatamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembril 2004 aruande, mis põhineb käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemustel ja eelkõige kõige värskemate teadusuuringute tulemustel, mis käsitlevad benseeni ja süsinikmonooksiidiga kokkupuutumise mõju inimeste tervisele, pöörates erilist tähelepanu tundlikele elanikerühmadele, ökosüsteemidele, tehnoloogia arengule, sealhulgas saavutustele, mis on saadud mõõtmismeetodite ja muul viisil välisõhu benseeni ja süsinikmonooksiidide kontsentratsioonide hindamise osas.

2. Lõikes 1 nimetatud aruandes võetakse benseeni ja süsinikmonooksiidi osas eelkõige arvesse:

a) praegust õhukvaliteeti ja selle suundumusi kuni aastani 2010 ja selle järel;

b) võimalusi saaste edasiseks vähendamiseks kõikidest olulistest allikatest, arvestades tehnilist teostatavust ja tasuvust;

c) saasteainetevahelisi seoseid ning kombineeritud strateegiatest tulenevaid võimalusi õhukvaliteedi ja sellekohaste ühenduse eesmärkide saavutamiseks;

- d) praegu kehtivaid ja tulevikus kehtestatavaid üldsuse teavitamist ning teabevahetust liikmesriikide ja komisjoni vahel käsitlevaid nõudeid;
- e) käesoleva direktiivi rakendamisel liikmesriikides saadud kogemusi, sealhulgas eelkõige IV lisas sätestatud tingimused, mille kohaselt mõõtmised on tehtud.

3. Seoses inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme säilitamisega lisatakse lõikes 1 nimetatud aruandele vajaduse korral käesoleva direktiivi muutmise ettepanekud, mille hulka võiksid kuuluda I lisas nimetatud benseeni piirnormide täitmiseks vajaliku tähtaja täiendav pikendamine, mille osas võib kokku leppida artikli 3 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 9

Sanktsioonid

Liikmesriigid määravad kindlaks sanktsioonid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise eest. Need sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 10

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 13. detsembriks 2002. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendes normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 12

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. november 2000

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

R. SCHWARTZENBERG

I LISA

BENSEENI PIIRNORM

Piirnormi ühik on $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mis määratakse järgmiste standardtingimuste alusel: temperatuur 293 K, rõhk 101,3 kPa.

	Keskmistamisaeg	Piirnorm	Lubatud ületamismäär	Piirnormi kohaldamise tähtaeg
Piirnorm inimeste tervise kaitseks	Kalendriaasta	$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (100 %) 13. detsembril 2000, mida vähendatakse 1. jaanuaril 2006 ja seejärel iga 12 kuu järel $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kuni see jõuab 1. jaanuariks 2010 0 %ni	1. jaanuar 2010 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Välja arvatud piirkondades ja linnastutes, mille osas artikli 3 lõike 2 kohaselt on kokku lepitud ajaliselt piiritletud pikendus.

II LISA

SÜSINIKMONOOKSIIDI PIIRNORM

Piirnormi ühik on $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Maht määratakse järgimiste standardtingimuste alusel: temperatuur 293 K, rõhk 101,3 kPa.

	Keskmitamisaeg	Piirnorm	Lubatud ületamismäär	Piirnormi kohaldamise tähtaeg
Piirnorm inimeste tervise kaitseks	Maksimaalne päevane kaheksa tunni keskmine	$10 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 13. detsembril, mida vähendatakse 1. jaanuaril 2003 ja seejärel iga 12 kuu järel $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kuni see jõuab 1. jaanuariks 2005 0 %ni	1. jaanuar 2005

Maksimaalse päevase kaheksa tunni keskmise kontsentratsiooni määramiseks uuritakse kaheksa tunni keskmisi libisevaid väärtusi, mis arvutatakse ühe tunni andmete põhjal ning ajakohastatakse igas tunnis. Iga sel viisil arvatud kaheksa tunni keskmine väärtus kehtib selle päeva kohta, mil ajavahemik lõpeb, st iga üksiku päeva esimene arvestusperiood on ajavahemik eelmise päeva kella 17.00st kuni 01.00ni kõnealusel päeval; iga üksiku päeva viimane arvestusperiood on ajavahemik kella 16.00st kuni kõnealuse päeva kella 24.00ni.

III LISA

**PIIRKONNA VÕI LINNASTU VÄLISÕHU BENSEENI JA SÜSINIKMONOOKSIIDI
KONTSENTRATSIOONIDE HINDAMISNÕUETE MÄÄRAMINE**

I. Ülemised ja alumised hindamiskiirid

Rakendatakse järgmisi ülemisi ja alumisi hindamiskiire:

a) Benseen

	Aasta keskmine
Ülemine hindamiskiir	70 % piirnormist (3,5 µg/m ³)
Alumine hindamiskiir	40 % piirnormist (2 µg/m ³)

b) Süsinikmonooksiid

	Kaheksa tunni keskmine
Ülemine hindamiskiir	70 % piirnormist (7 µg/m ³)
Alumine hindamiskiir	50 % piirnormist (5 µg/m ³)

II. Ülemise ja alumise hindamiskiiri ületamise kindlaksmääramine

Kui on olemas piisavalt andmeid, tehakse ülemise ja alumise hindamiskiiri ületamine kindlaks eelneva viie aasta saasteaine kontsentratsioonide alusel. Hindamiskiir loetakse ületatuks, kui eelneva viie aasta jooksul on seda ületatud vähemalt kolmel eraldi aastal.

Kui osa viie aasta andmetest puudub, võivad liikmesriigid ülemise ja alumise hindamiskiiri ületamise määramiseks ühendada andmed, mis on saadud oletatavatest kõrgeimat saastetaset iseloomustavatest kohtadest ühe ja sama aasta lühematel mõõtmisperioodidel, ja heitkoguste andmekogudest ning modelleerimisest saadud andmed.

IV LISA

**VÄLISÕHU BENSEENI JA SÜSINIKMONOOKSIIDI KONTSENTRATSIOONIDE MÕÕTMISEKS
KASUTATAVATE PROOVIVÕTUKOHTADE PAIKNEMINE**

Stationsaarsed mõõtmised tuleb teha järgmiste põhimõtete kohaselt.

I. Makrotingimused

Inimese tervise kaitseks ettenähtud proovivõtukohtade paigutamine tuleb teha nii, et andmed iseloomustaksid piirkondade ja linnastute:

- i) neid alasid, mille elanikud võivad piirnormidele vastava keskmistamisaja suhtes olulise aja jooksul otse või kaudselt kokku puutuda kõrgeima saastetasemega;
- ii) muid alasid, mille saastetase iseloomustab asjakohase piirkonna või linnastu kogu elanikkonna kokkupuutemäära.

Üldiselt tuleb proovivõtukohtade paigutamine teha nii, et välditakse vahetus naabruses olevate väga väikeste mikrokeskkondade mõõtmist. Põhimõtteliselt peavad proovivõtukohtade paiknemine nii, et liikluse mõju mõõtvate jaamade proovid iseloomustaksid liikluse mõju õhu kvaliteedile vähemalt 200 m² suurusel alal ja saastefooni linnapiirkonnas mõõtvate jaamade proovid selle mõju mitme ruutkilomeetri suurusel alal.

Proovivõtukohtade paigutamine peab võimaluse korral iseloomustama ka teisi nende vahetust naabrusest kaugemal paiknevaid samalaadseid kohti.

Tuleks arvesse võtta ka vajadust paigutada proovivõtukohti saartele, kui see on inimeste tervise kaitseks vajalik.

II. Mikrotingimused

Kui see on teostatav, tuleb järgida järgmisi juhiseid:

- õhk peab proovivõtuotsiku ümber vabalt liikuma, nii et ükski tõke analüsaatori läheduses õhuvoolusid ei mõjutaks (tavaliselt asetatakse proovivõtuotsik hoonetest, rõdudest, puudest ja teistest tõketest mõne meetri kaugusele, kui aga proovivõtukoht on mõeldud õhu kvaliteedi iseloomustamiseks hoonete läheduses, vähemalt 0,5 m kaugusele lähimast hoonest);
- üldiselt on proovivõtukohta kõrgus maapinnast 1,5 (hingamistsoon) kuni 4 meetrit. Teataval juhtudel tuleb see paigutada kõrgemale (kuni 8 meetrit). Kõrgem paigutus võib osutada vajalikuks ka siis, kui mõõtejaam on kavandatud suurema ala iseloomustamiseks;
- välisõhuga segunemata saasteaine otsese proovi sattumise vältimiseks tuleb proovivõtuotsik asetada saasteallika vahetust naabrusest kaugemale;
- analüsaatori väljavooluava tuleb asetada nii, et kasutatud õhk ei voolaks proovivõtuotsikusse tagasi;
- liikluse mõju uurimiseks kavandatud analüsaatori paigutamisel tuleb arvestada, et:
 - kõikide saasteainete määramise puhul peab proovivõtukoht asuma vähemalt 25 meetri kaugusel suurte liiklussõlmede servast ja vähemalt 4 meetri kaugusel lähima sõidutee keskjoonest;
 - süsinikmonooksiidi määramise puhul ei tohi proovivõtuotsik asuda sõidutee servast kaugemal kui 5 meetrit;
 - benseeni määramise puhul tuleb proovivõtuotsik paigutada nii, et proov iseloomustaks õhu kvaliteeti hoonete läheduses.

Võib arvesse võtta veel järgmisi tegureid:

- segavad allikad;
- töökindlus;
- ligipääsetavus;
- elektrienergia ja telefoniühenduse olemasolu;
- koha nähtavus ümbruskonnas;
- elanike ja mõõtjate turvalisus;
- eri saasteainete proovivõtukohtade soovitatav koospaiknemine;
- kavandamisnõuded.

III. Kohaliku dokumenteerimine ja kontroll

Kohalik tuleb liigitamise etapil täielikult dokumenteerida näiteks eri ilmakaartest võetud ümbruse fotode ja üksikasjalike kaartidega. Proovivõtukohti tuleb korrapäraselt kontrollida ja dokumentatsiooni korduvalt uuendada, et tagada kohaliku kriteeriumide edasine täitmine.

V LISA

**VÄLISÕHU BENSEENI JA SÜSINIKMONOOKSIIDI KONTSNTRATSIOONIDE MÕÕTMISEKS
KASUTATAVATE PROOVIVÕTUKOHTADE ARVU MÄÄRAMISE KRITERIUMID**

Statsionaarsete mõõtmiste proovivõtukohtade väiksem arv inimeste tervise kaitseks ettenähtud piirnormidele vastavuse hindamiseks piirkondades ja linnastutes, kus statsionaarsed mõõtmised on ainus teabeallikas:

a) Hajureostusallikad

Linnastu või piirkonna elanikkond (tuhandetes)	Kui kontsentratsioonid ületavad ülemise hindamipiiri ⁽¹⁾	Kui maksimaalsed kontsentratsioonid on ülemiste ja alumiste hindamipiiride vahel
0–249	1	1
250–499	2	1
500–749	2	1
750–999	3	1
1 000–1 499	4	2
1 500–1 999	5	2
2 000–2 749	6	3
2 750–3 749	7	3
3 750–4 749	8	4
4 750–5 999	9	4
≥ 6 000	10	5

⁽¹⁾ Mõõtmisjaamade hulgas peab olema vähemalt üks jaam saastefooni mõõtmiseks linnapiirkonnas ja üks jaam liikluse mõju mõõtmiseks, kui proovivõtukohtade arv selle tulemusel ei suurene.

b) Punktireostusallikad

Punktireostusallika naabruse saastetaseme määramiseks vajalike statsionaarsete mõõtmiste proovivõtukohtade arvu määramisel võetakse arvesse emissioonitihedust, eeldatavat välisõhu saastetaseme jaotumist ja elanike võimalikku kokkupuutumist sellega.

VI LISA

ANDMEKVALITEEDI NORMID JA ÕHUKVALITEEDI HINDAMISTULEMUSTE KOOSTAMINE

I. Andmekvaliteedi normid

Kvaliteedi tagamise programmides on ette nähtud kvaliteedinõuded hindamismeetodite lubatud mõõtemääramatuse, vaatlusaja ja mõõtmisandmete minimaalkoguse kohta.

	Benseen	Süsinikmonooksiid
<i>Statsionaarne mõõtmine</i> ⁽¹⁾		
Mõõtemääramatus	25 %	15 %
Minimaalne andmete registreerimisaaja määr	90 %	90 %
Minimaalne vaatlusaja määr	35 % jaamu saastefooni jälgimiseks linnapiirkonnas ja liikluse mõju jälgimiseks (jaotatud aasta peale, et oleks tagatud representatiivsus kliima- ja liiklustingimuste suhtes)	
	90 % tööstuse jälgimiseks	
<i>Indikaatormõõtmine</i>		
Mõõtemääramatus	30 %	25 %
Minimaalne andmete registreerimisaaja määr	90 %	90 %
Minimaalne vaatlusaja määr	14 % (juhuslikud mõõtmised ühel päeval nädalas, ühtlaselt jaotatud aasta peale, või 8 nädalat ühtlaselt jaotatud aasta peale)	14 % (üks juhuslik mõõtmine nädalas, ühtlaselt jaotatud aasta peale, või 8 nädalat ühtlaselt jaotatud aasta peale)
<i>Modelleerimine</i>		
Mõõtemääramatus:		
Kaheksa tunni keskmised	–	50 %
Aasta keskmised	50 %	–
<i>Objektiivne hindamine</i>		
Mõõtemääramatus	100 %	75 %

⁽¹⁾ Liikmesriigid võivad benseeni osas teha pidevate mõõtmiste asemel pistelisi mõõtmisi, kui nad tõestavad komisjonile, et mõõtemääramatus, sealhulgas pistelise proovivõtmise tõttu, vastab 25 % kvaliteedieesmärgile. Juhuslik proovivõtmine tuleb ühtlaselt jaotada aasta peale, et ära hoida eksitavaid tulemusi.

Hindamismeetodite mõõtemääramatust (usaldusvahemik 95 %) hinnatakse standardi "Mõõtmisvigade väljendamise juhendi" (ISO 1993) või väljaandes ISO 5725:1994 või samaväärses väljaandes esitatud põhimõtete ja meetodite kohaselt. Tabelis on esitatud üksikmõõtmiste määramatuse protsendid, keskmistatutena sihtväärtuste ja pikaajaliste eesmärkide kohaste väärtuste arvutamiseks ettenähtud ajavahemike kaupa usaldusvahemikuga 95 %. Statsionaarse mõõtmise täpsust tuleks käsitleda rakendatavana vastava piinormi ümbruses. Kuni üksikasjalikke katseprotokolle sisaldavate CEN standardite täieliku vastuvõtmiseni annab komisjon enne käesoleva direktiivi vastuvõtmist välja CENi väljatöötatud kasutamisujuhised.

Modelleerimise ja objektiivse määramise täpsus määratletakse mõõdetud kontsentratsioonitaseme suurima hääbumisena arvatud tasemest piinormi kohase aja jooksul, arvestamata sündmuste ajastatust.

Väikseim andmete registreerimismäär ja väikseim vaatlusaja määr ei sisalda aparatuuri korrapärasele kalibreerimisele ja tavalise hooldusele kulutatud aega.

II. Õhukvaliteedi hindamise tulemused

Piirkondade ja linnastute puhul, kus õhu kvaliteedi hindamiseks kasutatakse lisaks mõõtmistele ka muid andmeallikaid või saadakse kogu teave neist andmeallikaist, tuleb hindamistulemuste kokkuvõttesse koondada järgmine informatsioon:

- hindamistoimingute kirjeldus;
- kasutatud erimeetodid ja viited nende meetodite kirjeldustele;
- andme- ja teabeallikad;
- tulemuste kirjeldus, kaasa arvatud nende mõõtemääramatus, ja eeskätt alade ulatus või, kui see on asjakohane, teatava piirkonna või linnastu teeosa pikkus, kus saasteainete kontsentratsioon ületab piinormi või piinorme ja lubatud ületamismäära summat, samuti nende alade ulatus, mille piires saasteainete kontsentratsioon ületab ülemist või alumist hindamiskiiri;
- inimese tervise kaitseks ettenähtud piinormi puhul tuleb märkida ka elanike arv, kes võivad kokku puutuda piinormist kõrgema saasteaine kontsentratsiooniga.

Võimaluse korral koostavad liikmesriigid kaardid, millele on kantud saasteainete kontsentratsioonijaotused igas piirkonnas ja linnastus.

III. Standardimine

Benseeni ja süsinikmonooksiidi osas määratakse mõõtmistulemused järgmiste standardtingimuste alusel: temperatuur 293 K, rõhk 101,3 kPa.

VII LISA

BENSEENI JA SÜSINIKMONOOKSIIDI KONTSESTRATSIOONIDE HINDAMISE VÕRDLUSMEETODID**I. Benseeni proovivõtu/analüüsi võrdlusmeetod**

Benseeni mõõtmisel kasutatav võrdlusmeetod on praegu CENis standardiseeritav proovivõtumeetod, kus proov pumbatakse läbi sorbendiga täidetud kasseti, millele järgneb gaasikromatograafiline määramine. CENi standardiseeritud meetodi puudumisel on liikmesriikidel lubatud kasutada siseriiklikke võrdlusmeetodeid, mis põhinevad samal mõõtmismeetodil.

Liikmesriik võib kasutada ka mõnda teist meetodit, kui ta tõestab, et see annab eespool märgitud meetodiga samaväärseid tulemusi.

II. Süsinikmonooksiidi analüüsi võrdlusmeetod

Süsinikmonooksiidi mõõtmise võrdlusmeetod on praegu CENis standardiseeritav mittehajuva infrapunase kiirguse spektromeetrilise analüüsi (NDIR) meetod. CENi standardiseeritud meetodi puudumisel on liikmesriikidel lubatud kasutada siseriiklikke võrdlusmeetodeid, mis põhinevad samal mõõtmismeetodil.

Liikmesriik võib kasutada ka mõnda teist meetodit, kui ta tõestab, et see annab eespool märgitud meetodiga samaväärseid tulemusi.

III. Modelleerimise võrdlusmeetodid

Modelleerimise võrdlusmeetodeid ei ole võimalik käesoleval ajal kindlaks määrata. Muudatused, mis on vajalikud selle punkti kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 ettenähtud korras.
